

Sælernes besøg hos Kredsløb Energipark Lisbjerg

13. januar 2025

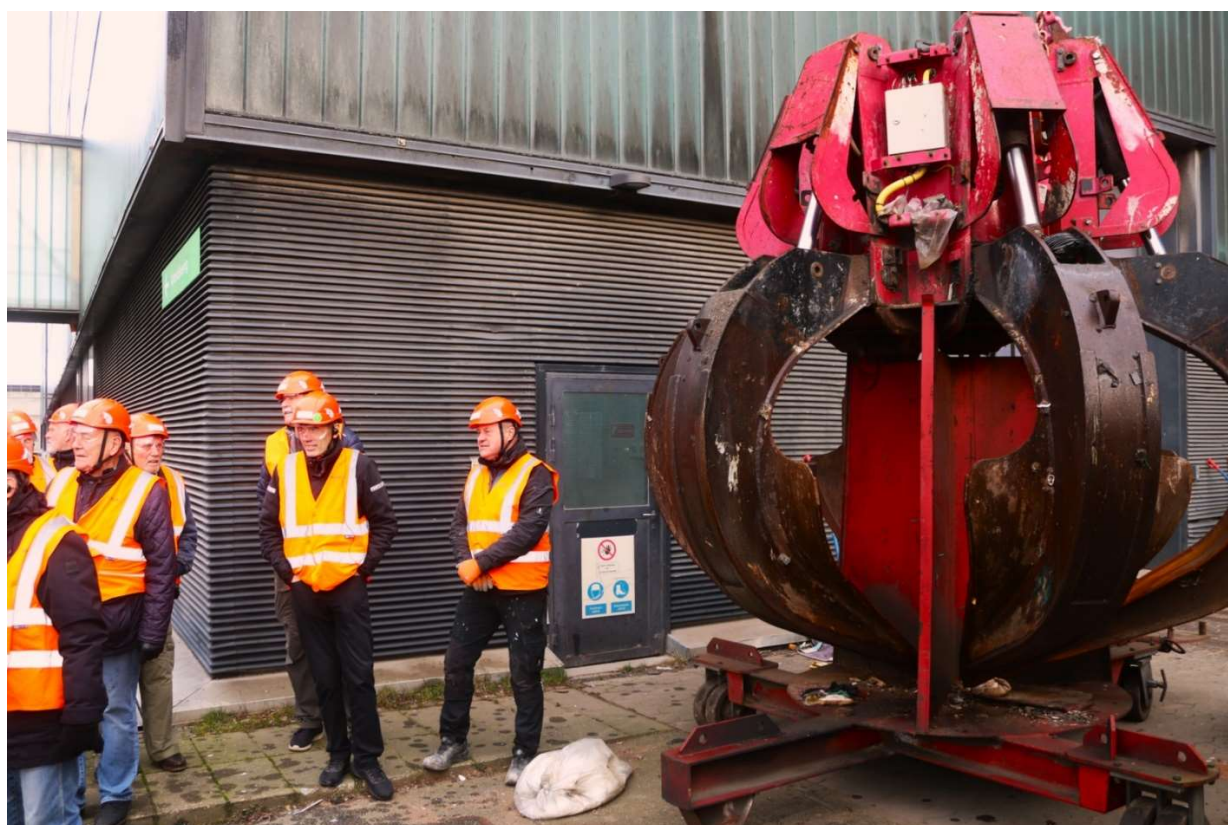
Den 13. januar 2025 besøgte Sælerne Lisbjerg, hvor målet var Kredsløb Energipark Lisbjerg.

Havnens personale deltog også. På afstand ser virksomheden i Lisbjerg stor ud, men når man kommer tæt på, er den enorm.

Det er en farlig virksomhed, så alle gæster bliver forsynet med opmærksomhedsvest og hjelm med visir.

Der er nogen støj, så vi orienteres om virksomheden via en trådløs radio.

Vores guide Anders startede med et foredrag om alle de tiltag, der var igangsat for at genbruge så meget affald som muligt. Han oplyste, at Aarhus Kommune har opsagt leverings-kontrakten med varme fra Studstrupværket fra 2030. Ørsted skal derfor ikke levere varme til Aarhus Kommune fra dette tidspunkt.

I kontrolltårnet som er hævet over tonsvis af restaffald, styrer 2 ansatte kranen med joystick, og det som om de betjente en pincet.

Til venstre for kontrolltårnet kan de 2 operatører se affaldsbilerne, som tømmer containerne ned i skakten.

Det var et imponerende anlæg, som De Grå Sæler blev præsenteret for, da de besøgte Ava Forbrændingsanlægget i Lisbjerg.

Tårnhøje forbrændingsovne bliver fodret med omkring 250.000 tons husholdnings- og industriaffald årligt.

Energien ved forbrændingen indfanges og overføres til vand, som med en temperatur på 110 grader sendes til fjernvarmesystemet i og omkring Aarhus.

I dag kan Energiparken levere 40 % af den fjernvarme vi bruger i Aarhus og omegn (inkl. Skanderborg, Odder og Hornslet). Dette betyder, at der skal skaffes min. 60 % af den varmforsyning, vi bruger i Aarhus inden 2030. Der er flere tiltag til ekstra varmeproduktion på vej. Bl.a. geotermisk varme. Se evt. her: <https://www.kredslob.dk/professionel/produkter-og-services/geotermisk-fjernvarme-i-Aarhus>

Forbruget er ikke konstant døgnet igennem. Det største forbrug ligger om morgenen, når alle skal i bad før dagens start. Det klarer man ved at holde "dampen oppe" natten igennem og levere varmt vand til store energitanke. Når forbruget begynder om morgenen, sendes den varme, der er produceret i løbet af natten, ud i fjernvarmenettet.

Der kan forbrændes ca. 40 t affald i timen på anlægget. Men så meget affald kan ikke leveres fra århusianerne. Derfor behandles der tillige affald indsamlet fra store dele af Østjylland. Røgen fra skorstenen er forurenset. Rensningen af røgen løses med forskellige filtre, så der slippes så lidt svovlsyre og andre skadelige stoffer ud i atmosfæren som muligt. Anders oplyste, at røgen stort set kun består af vanddamp og Co2.

Madaffaldet behandles ikke i Lisbjerg. Det køres videre til afgasning (produktion af biogas) hos Bånlev Biogas A/S i nærheden af Trige. Se evt. her: <https://nature-energy.com/dk-da/>

Sælerne fik indblik i værkets udviklingsplaner, som ved hjælp af mange initiativer og projekter skal sikre værkets Co2 neutralitet allerede om 5 år.

Hvis man ved ankomsten til værket var skeptisk overfor det formålstjenlige ved affaldssortering i samfundet, så kunne man efter denne gennemgang ikke andet end være overbevist om, at enorme samfundsværdier bliver reddet ved hjælp af omhyggelig affaldssortering. Se evt. her: <https://www.kredslob.dk/produkter-og-services/genbrug-og-affald/sortering>

Til rest efter forbrænding ligger 15% slagge, som bl.a. anvendes til underlag ved vejbygning.

Slagger – et 100 % genbrugsprodukt

Slagger er det restprodukt der opstår ved afbrænding af det affald som ikke kan genanvendes.

Heriblandt kan der findes jern og metal, porcelænsrester, glas, flasker og aske.

Ca. 10 % af slaggerne er jern- og metalskrot, som kunne have været genanvendt før forbrænding. Jern og metal sorteres fra slaggerne ved hjælp af magneter på sorteringsanlæggene.

Da der under afbrændingen af affaldet opstår saltsyre, forringer processen kvaliteten på jernet og metallerne betydeligt. Derfor smeltes disse om, og bliver blandet med jern og metal af bedre kvalitet, for derefter at blive til nye produkter.

Slagger der kommer direkte fra forbrændingen, indeholder mange frie metal ioner. Hvis disse friske slagge lægges direkte i jorden, er der risiko for at forurene jord og grundvand. Derfor modnes slaggerne ved at ligge på deponi i tre måneder. Under modningsfasen falder slaggernes pH-værdi, og samtidig binder metal-ionerne sig til slaggerne. Efter endt modning foretages der prøver for tungmetaller, og så snart slaggerne overholder grænseværdierne, er de klar til at blive sorteret.

Når slaggen er modnet og indbygningsegnet, afsættes den til byggeprojekter og vejarbejder i bygge- og anlægssektoren.